

ДО
**Комисията по образованието, науката и
въпросите на децата, младежта и спорта**

Уважаеми Народни представители,

Считам, че на заседание, което обсъжда работата или по-скоро липсата на работа във фонда, би трябвало да бъда поканен и аз, включително с официално мнение. Човекът, който е най-добре запознат с неблагоприятията в дейността на тази институция, вероятно съм аз по две допълващи се причини; от една страна познавам работата на фонда отвътре, а от друга страна съм добре запознат с нарушенията, по-добре от всеки друг с изключение на авторите им.

На обществото системно се внушава, главно чрез г-н министъра, че съм напуснал поста на управител на фонда заради доклада за работата тази институция през 2008-2009, сякаш докладът визира моята дейност и е нещо срамно за мене. Не, не съм подал оставка за това и докладът не визира моята дейност. Докладът е предаден на 11.11.2010 г. Известих министъра за решението си да напусна на 22.02. 2011 г. Резюме на доклада публикувах чак на 15.03, т.е. след три седмици. Изготвянето на доклада е моя гордост, а не срам, както се опитва да внуши проф. Игнатов чрез масовата преса. И всичко, свързано с моята оставка не е срамно за мене, а за министъра, предишното управление на фонда и дирекция „Наука“. Досегашните действия на министъра и други държавни органи доказват това – вместо разследване на периода 2008-2009 те се занимават с моята дейност.

Не бих Ви занимавал с причината за моето напускане, ако тя не беше свързана със заседанието на Парламентарната Комисия на 11.04.2012 г. Връзката е следната. Напуснах поради различия с министъра относно функционирането на фонда. Министърът обяснява във вестниците, че съм бил прост наблюдател, а той е искал да има управител. И понеже той в прав текст ми е казал кое съм наблюдавал без да ръководя, мога да Ви го кажа: не се намесих в класацията на спечелените проекти и негови протежета загубиха. Управителят може само да си каже мнението, но не може да променя класирането. Тъкмо **нерегламентирани промени в класиранията** са главната тема на доклада на работната група за 2008-2009. Има още много практики, които пречат на работата на фонда. Какви са последствията виждаме: фонд няма от март миналата година. Удивителните назначения във фонда показват, че целта им не е грижа за науката, а продължаването на линията от 2008-2009 и по-рано. Последното от тях е назначението за управител на бившия юрист на фонда, който би трябвало да отговаря за част от щетите, нанесени на фонда. Давам един пример, вероятно най-маловажния, но ефектен. Беше сключил договор за доставка на интернет на фонда срещу 560 лв. на месец. След моята намеса интернетът стана по около 40 лв. месечно. Това е нещо дребно, но показателно – близо петнадесет пъти повече от нормалната цена са плащани благодарение на този ръководител. Някой да мисли, че това е единствената му сделка?

Събитията от 2008-2009, описани в доклада са следствие именно на некомпетентно ръководство и корупция в изключителни размери на най-високо ниво. И опитът ми да започна промяна във фонда беше посрещнат на нож от висшите чиновници, в това число и от министъра. Желанието ми беше да възприемем опита на страните, които имат нормални фондове. Това не са само известните богати страни – Австрия, Германия, Швейцария, а и тези, които се стремят да заприличат на тях - всички бивши социалистически страни, Турция, част от латиноамериканските страни. Главното, което е трябва да възприемем, са големите ограничения при финансиране и харчене на средствата по договорите. Ако богатите не си разрешават да финансират почти всекиго и да харчат за почти всичко, защо ние, бедните си разрешаваме! Сегашната уредба на фонда дава големи възможности за корупция, а проучването сочи, че те

са използвани и при това в такива размери, че по-правилно е да се каже, че уредбата е създадена за да може да се осъществява корупция. Може ли в Австрия или Германия да се случи такова нещо. Не, просто нормативната база пречи. В нашия фонд се разрешава всевъзможни ненаучни организации да участват в конкурсите и дори да печелят проекти. Там те не могат дори да кандидатстват. Тук се разрешава да се изплащат по договорите финансови средства за ненаучни цели. Например различни видове заплащане на труд както на учените, така и на външни организации, са допустими без никакви правила, оценките за цена на труда са на око. Там всичко е регламентирано с достатъчно ясни нормативни документи. У нас има договори, които изплащат над 80 % от сумите за неясни цели, несвързани с науката. И разбира се, заедно със странните „научни организации“ тези учени могат без проблем да делят пари, да подкупват и т. н. За да не бъде голословен една такава организация с предмет на дейност „търговия на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки“, е получила 400 хиляди лв. Описанието на организациите, които получават пари за „научна дейност“ показва защо мисля, че нормативните документи са създадени за източване на фонда. Ако докладът беше предаден на прокурор, поне част от тези безумия биха могли да се спрат. В него точно са описани нарушенията и са представени неопровержими доказателства, че **нарушенията не са случайни грешки**. Това са добре обмислени отдалече ходове за масово фалшифициране.

Вместо на прокуратурата докладът е предаден на АДФИ. Но дали документните измами, които са основата на нарушенията, са в кръга на неговата компетентност? Всеки може да провери на сайта на агенцията, че тя извършва „финансови инспекции за спазване на нормативните актове, уреждащи бюджетната дисциплина, финансово-стопанската или отчетната дейност на организациите и лицата в обхвата на дейността й“. Каква е целта да се предаде доклада на АДФИ? Отговорът е прост – да разследва мене, независимо, че в периода на разследване не съм работил във фонда. След повече от година бавене, тече разследване на моята дейност. Вече са ми предявени официални обвинения и никакви данни за разследване на големите измами няма. Нека напомня, че това ми беше обещано публично от министъра. Целта е измамите да не се разследват, тъй като твърде високопоставени лица трябва да отговарят.

Уважаеми Народни представители,

Считам, че единственият начин да се поправи положението с фонда е той да се отдели от отровната атмосфера, която го души десетилетия. Има много примери за работещи структури от ЕС и други страни. Мисля, че определеното време за създаване на нормален фонд, вече е изтекло и сега трябва да навакваме.

11.04.2012

С уважение,

Член-кор. Емил Хорозов